

POSljedICE ŠTRAJKA PROSVJETARA: ŠTO JE DOPUŠTENO BOGOVIMA, NIJE DOPUŠTENO VOLOVIMA

Učenicima ne smiju u štrajk, ali mogu opravdano izostati

Razgovarao: Bruno Lucić

Jedine žrtve učiteljskog prosvjeda na početku ove školske godine su djeca, njihovi učenici. Oni će sad i subotom morati "grijati" školske klupe jer su njihovi nastavnici tražili povećanje plaća od ukupno 4 posto. Ne bi to ni bio neki problem kad bi učenici na taj način dobili bolju nastavu, nastavni plan ili, recimo, bolje nastavnike. No, dobrobit djece nikad nije bio povod nastavničkom štrajku. Je li pravedno da djeca ispaštaju posljedice štrajka, te mogu li sad djeca stupiti u štrajk, tražiti bolju nastavu ili će, po kazni, preteške torbe u školu tegliti i subotom pitati smo pravobraniteljicu za djecu Ivanu Milas Klarić.

- Podsjećam da sam u vrijeme štrajka u odgovorno obrazovnim ustanovama 28. rujna 2015. uputila preporuku Vladi RH, ministru znanosti, obrazovanja i sporta te Sindikatu hrvatskih učitelja i Nezavisnom sindikatu zaposlenih u srednjim školama, pozivajući ih da vode računa o zaštiti najboljeg interesa djeteta, kako to nalaže Konvencija o pravima djeteta, da nijedno dijete ne bi ispaštalo zbog njihovog konflikta i teškoća u postizanju dogovora među njima. Ne osporavajući ustavno pravo odgojno-obrazovnih radnika na štrajk, upozorila sam kako su tijekom štrajka, koji je započeo 25. rujna 2015., zbunjujuće i kontradiktorne upute roditeljima i djeci (o dolasku ili nedolasku u školu, opravdavanju sati i slično) prouzročile niz problema. Podsjetila sam da je, radi zaštite učenika, prije svakog štrajka nužno pripremiti i usuglasiti planove postupanja za vrijeme štrajka i nakon njega, kako bi roditelji i djeca bili na vrije-

● **Naši prosvjetari nikad još nisu štrajkali za dobrobit djece. Učenici kao najveće žrtve njihovog štrajka ne smiju uzvratiti istom mjerom tražeći bolju nastavu i nastavnike, nego uskoro i subotom moraju u školu**

me obaviješteni o pravima i obvezama učenika u vrijeme štrajka. To se naročito odnosi na prihvatanje učenika, ali i odrađivanje izgubljenih sati na što prihvatljiviji način, kako za učenike, tako i za roditelje. Škola treba odrediti na koji način će se odraditi, tj. nadoknaditi sati nastave koji su bili propušteni zbog štrajka. Održavanje nastave subotom jedna je od mogućnosti, a budući da se time ostvaruje njihovo pravo na obrazovanje, ne možemo reći da su povrijeđena prava djece. Ipak, djeca su na taj način zakinuća za nekoliko sati slobodnog vremena, što može izazvati njihovo nezadovoljstvo, utjecati na njihove obveze u obitelji i drugdje.

Mogu li djeca koristiti pravo „štrajkanja“ odnosno bojkotiranja nastave? Imaju li ona ta prava?

Nije moguće usporediti legitimno pravo zaposlenika na štrajk s učeničkim bojkotiranjem nastave. Učenici imaju pravo izraziti svoje nezadovoljstvo pojedinim aspektima rada škole na legalan način, putem Vijeća učenika i svojih predstavnika. Ako, pak, učenici imaju druge obveze subotom, postoji mogućnost da roditelji opravdaju njihov izostanak s nastave prema propisanoj proceduri.

Kako komentirate preteške školske torbe koje su već godinama u žarištu rasprava?

Pitanje preteških škol-

skih torbi je još jedan školski problem koji je, čini se, „vječan“ jer podrazumijeva podijeljenu odgovornost više subjekata. Na općoj razini postoji problem i nesuglasice stručnjaka o pitanju količine, opsega i oblika udžbenika i drugih materijala za učenje, koji se vjerojatno neće tako brzo riješiti. Na razini škole moguće je rasteretiti učenike pažljivim planiranjem rasporeda sati i osigura-

vanjem školskih ormarića u kojima bi učenici ostavljali većinu udžbenika i pribora. Međutim, najvažnije je kako se sami učitelji i nastavnici odnose prema ovom pitanju. Njihove odluke i upute u vezi s donošenjem i korištenjem udžbenika u školi mogu biti od presudne važnosti kad je riječ o opterećenju učenika, naročito u osnovnoj školi kad je to opterećenje najveće s obzirom na dob djece.

Ivana Milas Klarić